

Milletlerarası Anlaşma

Karar Sayısı : 90/792

Türkiye ile Sovyetler Birliği arasında alüminyum sanayii alanında işbirliğine ilişkin 13 Haziran 1990 tarihinde Moskova'da imzalanan ekli Protokol'un onaylanması; Dışişleri Bakanlığı'nın 31/7/1990 tarihli ve EİDA-4179 sayılı yazısı üzerine, 31/5/1963 tarihli ve 244 sayılı Kanununun 3 üncü ve 5 inci maddelerine göre, Bakanlar Kurulu'nca 16/8/1990 tarihinde kararlaştırılmıştır.

Turgut ÖZAL
Cumhurbaşkanı

Y. AKBULUT Başbakan	K. İNAN Devlet Bakanı	H. DOĞAN Devlet Bakanı	G. TANER Devlet Bakanı
M. KEÇECİLER Devlet Bakanı	I. ÇELEBİ Devlet Bakanı	V. DİNÇERLER Devlet Bakanı	M. YAZAR Devlet Bakanı
C. ÇİÇEK Devlet Bakanı	E. KONUKMAN Devlet Bakanı	İ. ÖZDEMİR Devlet Bakanı	M. TAŞAR Devlet Bakanı
İ. ÖZARSLAN Devlet Bakanı	H. ÖRÜÇ Devlet Bakanı	M. O. SUNGURLU Adalet Bakanı	İ. S. GİRAY Milli Savunma Bakanı
K. AKKAYA Devlet Bakanı	A. BOZER Dışişleri Bakanı	A. KAHVECİ Maliye ve Gümrük Bakanı	A. AKYOL Milli Eğitim Bakanı
A. AKSU İçişleri Bakanı	H. ŞİVGİN Sağlık Bakanı	C. TUNCER Ulaştırma Bakanı	
C. ALTINKAYA Bayındırlık ve İskân Bakanı	İ. AYKUT Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı	Ş. YÜRÜR Sanayi ve Ticaret Bakanı	
L. KAYALAR Tarım Orman ve Köy İşleri Bakanı	N. K. ZEYBEK Kültür Bakanı	İ. AKÜZÜM Turizm Bakanı	
F. KURT Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı			

**SSCB Metalurji Bakanı Sn. S.V. Kolpakov ve T.C. Devlet Bakanı Sn.İ.Özdemir
arasındaki görüşmelere ilişkin protokol**

13 Haziran 1990

Moskova

SSCB Metalurji Bakanı Sn. S.V.Kolpakov ve T.C. Devlet Bakanı Sn.İ.Özdemir arasında Alüminyum Sanayii alanında işbirliği hakkında görüşmeler yapılmıştır.

Görüşmelere katılan Sovyet ve Türk delegasyon temsilcilerinin isimleri Ek-1 ve Ek-2'de verilmiştir.

Görüşmeler sonucunda taraflar aşağıdaki hususlarda mutabakat sağlamışlardır.

1 — Sovyet ve Türk Kuruluşlar Seydişehir'de mevcut Alümina ve Alüminyum Tesislerinin Modernizasyonu ve Tevsi konusunda işbirliği yapacaklar, Milas bölgesinde bir Alümina Tesisi ile Türkiye'nin Avrupa kısmında veya sonradan tesbit edilecek bir yerde Alüminyum İzabe Tesisi kurulması imkanları üzerinde çalışacaklardır.

2 — Taraflar yukarıda 1. maddede adigeçen projelerin offset (muvazene) esasına göre gerçekleştirilmesi için işbirliği yapılması konusunda mutabık kalmışlardır. Tarafların kuruluşları/şirketleri tarafından sağlanacak teknoloji transferi, ekipman, mallar ve hizmetler fiyatları için Dünya fiyatları esas alınacaktır.

3 — Türkiye için 2 grup uzman görevlendirilecektir. Bunlardan biri Seydişehir'deki alüminyum tesisi üretim alanlarının işletilmesi ile ilgili bilgi alacaklar ve Türk uzmanlarla birlikte tesislerin modernizasyonu ve tevsi programlarını koordine edeceklerdir. Diğer grup yeni bir alüminyum tesisi ve Milas bölgesinde bir alümina tesisi kurulması için işbirliği programı üzerinde çalışacaktır.

Uzman grupların sınıfları Türkiye için görevlendirilecekler zaman ve şartlar Sovyet ve Türk kuruluşları tarafından 1 aylık bir süre içerisinde kararlaştırılacaktır.

Grupların çalışmaları sonucunda yukarıda bahsedilen projelerin ekonomik olarak etkili varyasyonu gözönünde bulundurularak fizibilite değerlendirilmesinde etraflıca ele alınarak kararlar verilecektir.

4 — Türk uzmanlarını SSCB'nin mevcut modern teknolojisi ile daha yakından bilgilendirmek amacıyla, Türk tarafı SSCB alüminyum sanayi ile karşılıklı olarak mutabık kalınacak mümkün olabilecek en kısa sürede Etibank'tan bir grup uzmanı görevlendirecektir.

Bu grubun SSCB'ye ziyaretlerinin Sovyet grupların Türkiye'ye ziyaretlerinden önce olması daha uygundur.

Türk tarafı gerekli ekonomik verimi sağlamak için alüminyum üretiminde kullanılması düşünülen kabuledilebilir fiyattan doğal gaz temini konusunda öneri getirecektir.

Türk tarafı, gaz temini konusunu ilgili Sovyet Kuruluşları ile görüşülmesi gerektiği konusunda bilgilendirilmiştir.

13/6/1990 tarihinde Moskova'da İngilizce olarak iki kopya hazırlanmıştır.

S. V. Kolpakov

İ. Özdemir

SSCB Metalurji Bakanı

T.C. Devlet Bakanı

13 Haziran 1990 tarihli görüşmelere ilişkin Protokol; Ek : 1

SOVYET HEYETİ TEMSİLCİLERİ

V.S. Ustinov — SSCB Metalurji Bakanlığı 1. Yardımcısı

A.N. Ivoditov — SSCB Metalurji Bakanlığı Yardımcısı

I.V. Prokopov	—	SSCB Metalurji Bakanlığı Yardımcısı
A.I. Kiselev	—	"Sovaluminium" Birliği Başkanı
S.M. Petrick	—	SSCB Metalurji Bakanlığı, Dış Ekonomik İlişkiler Dairesi Başkanı
A.F. Tivriakov	—	SSCB Metalurji Bakanlığı, V/O Zarubejstvmet Başkanı
E.M. Borisov	—	SSCB Metalurji Bakanlığı, Planlama Dairesi Başkanı
V.I. Kononov	—	SSCB Dış Ekonomik İlişkiler Bakanlığı, Asya Ülkeleri ile Ekonomik İlişkiler Dairesi Başkanlığında Kıdemli Uzman
B.A. Rudnev	—	Türkiye Cumhuriyeti'ndeki SSCB Ticaret Ataşeliği Temsilcisi

13 Haziran 1990 tarihli görüşmelere ilişkin Protokol; Ek : 2

TÜRK HEYETİ TEMSİLCİLERİ

E. Karakaş	—	Başbakan Baş Danışmanı
S. Nizamoglu	—	ETİBANK Genel Müdürü
A. Yalçın	—	ETİBANK Genel Müdür Yardımcısı

PROTOKOL

of discussions between the USSR Minister of Metallurgy Mr. S.V. Kolpakov and State Minister of Turkish Republic Mr. İ.Özdemir

June, 13, 1990

Moscow

The discussions on cooperation in area of aluminium industry have been held between the USSR Minister of Metallurgy Mr. S.V. Kolpakov and State Minister of Turkish Republic Mr. İ.Özdemir.

Representatives of the Soviet and Turkish delegations taking part in the discussions are listed in Appendices 1 and 2 to this Protocol.

In the results of discussions both Parties have agreed as follows:

1. The Soviet and Turkish organizations will cooperate in modernization and expansion of alumina and aluminium facilities of the existing plant in Seideshekhir and will study the possibility of construction of an alumina plant in Milas area as well as construction of aluminium smelter plant in the European part of Turkey or in a location to be determined later on.

2. The Parties have agreed to cooperate in the realization of the projects set forth in Para 1 above on off set basis. The exchange of technology, equipment, goods and services provided by the organizations / firms of the Parties shall be based on world prices.

3. Two groups of experts will be deputed to Turkey-one group to get acquainted with operating production areas of aluminium plant in Seideshekhir and to coordinate programme of plants modernization and expansion with Turkish experts, another group-to elaborate concrete programme of cooperation in construction of a new aluminium plant and an alumina plant in Milas area.

Categories of experts groups, time and terms of deputation to Turkey will be agreed by Soviet and Turkish organizations within a month time.

On the results of groups work decisions will be taken on elaboration of Feasibility Evaluation keeping in mind selection of the most economically efficient variant of projects mentioned above.

4. In order to acquaint the Turkish Specialists as more closely with the existing modern technology of the USSR, the Turkish Party will depute a group of specialists of ETİBANK connected with aluminium industry to the USSR within the shortest possible time to be mutually agreed upon.

Deputation of this group to the USSR is reasonable to be arranged prior to visits of Soviet groups to Turkey.

Turkish Side gives the proposal on possible supply of natural gas on acceptable price which is aimed at aluminium production for obtaining necessary economic efficiency.

Turkish Side has been informed that matter of gas supply to Turkey should be discussed with the concerned Soviet organizations.

Done in Moscow on June, 13, 1990 in 2 copies in English.

S.V.Kolpakov
USSR Minister
of Metallurgy

Mr. İ.Özdemir
State Minister
of Turkish Republic

Appendix 1 to the Protocol of Discussions of June, 13, 1990

Representatives of the Soviet Delegation:

- Mr.V.S. Ustinov — First Dty of the USSR Minister of Metallurgy
- Mr.A.N. Ivoditov — Dty of the USSR Minister of Metallurgy
- Mr.I.V. Prokopov — Dty of the USSR Minister of Metallurgy
- Mr.A.I. Kiselev — Chairman of "Sovaluminium" Association
- Mr.S.M. Petrick — Chief of foreign economic relations department of the USSR Ministry of Metallurgy
- Mr.A.F. Tiuriakov — President of V/O Zarubejtsvetmet of the USSR Ministry of Metallurgy
- Mr.E.M. Borisov — Chief of design department of the USSR Ministry of Metallurgy
- Mr.V.I. Kononov — Senior Expert of the chief Department of economic relations with Asian countries of the USSR Ministry for Foreign Economic Relations.
- Mr.B.A. Rudnev — Representative of the USSR Trade Mission in the Republic of Turkey.

Appendix 2 to the Protocol of Discussions of June, 13, 1990

Representatives of the Turkish Delegation:

- Mr.E. Karakaş — Chief Adviser to the Prime Minister
- Mr.S. Nizamoğlu — General Director of ETİBANK
- Mr.A. Yalçın — Dty General Director of ETİBANK